

Complexnummer: 517014

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Haarendael

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

517015, 517016, 526012, 526013

Woonplaats

Haaren

Gemeente

Oisterwijk

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Haaren, BY Raamse Akkers 14

Complexomschrijving

Inleiding.

Op het terrein van het reeds van rijkswege beschermde (rijksmonumentnummer 18896) oudste gedeelte van het voormalige Groot-Seminarie van het Bisdom 's-Hertogenbosch dat vanaf 1837 op deze plek gebouwd is, bevinden zich nog een Rooms-katholieke KERK met atrium en bijgebouwen (onderdeel I), een POORTGEBOUW met tussengang (onderdeel II) en een POORT aan de Rijksweg (onderdeel III), alle opgetrokken in vormen van de Delftse School en daterend uit de periode 1936-1940. Tevens bevindt zich aan de Rijksweg de bisschoppelijke VILLA Huize Gerra (onderdeel IV) opgetrokken in 1853 in Ambachtelijk-Traditionele vormen. De architecten van in ieder geval de kerk, en waarschijnlijk ook van het poortgebouw en de poort zijn de Delftse hoogleraar M.J. Granpré-Molière (1883-1972) en H. van Helvoort. Het gebouwencomplex is gelegen ten noorden van de bebouwde kom van Haaren en ten zuiden van de rijksweg Tilburg-'s-Hertogenbosch. In de Tweede Wereldoorlog werd het complex door de Duitsers gebruikt, onder andere voor het interneren van gijzelaars en agenten van het Englandspiel. Na de oorlog wordt het geheel weer seminarie totdat in 1967 de studenten het complex verlaten. Sinds die tijd maakt het complex deel uit van de Stichting Haarendael die zich bezighoudt met gehandicaptenzorg. De kerk is niet meer als zodanig in gebruik. De villa is in gebruik als klooster. Het geheel is gelegen binnen een ruime landschappelijke parkaanleg.

Omschrijving.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De kerk (onderdeel I), die op de plaats van een voorganger in Waterstaatsstijl gebouwd is, had tot functie te dienen als kapel voor het Groot-Seminarie van het bisdom Den Bosch. Ze is gelegen op het zuidelijke terreingedeelte en staat door middel van een tussengang met de oudere delen van het gebouwencomplex in verbinding. Het betreft hier een grote bakstenen kruisbasiliek met een traditionele vormgeving. Opvallend is de forse donjon-achtige vieringstoren in combinatie met de kleinere torens die de façade en de koorapsis flankeren. Voor de kerk gelegen en hiermee intern verbonden, ligt een poortgebouw met tussengang (onderdeel II). De gang verbindt de kerk met de oudere, reeds van rijkswege beschermde, onderdelen van het complex en is opgetrokken in eenzelfde traditionele vormgeving als de kerk. Interessant detail zijn de in de hoeken aangebrachte religieuze plafondschilderingen.

Aan de ingang van het terrein, gelegen aan de parallelweg van de Rijksweg bevindt zich een grote, massieve, in baksteen opgetrokken poort (onderdeel III). Deze is geornamenteerd met verschillende reliëfs en beelden. De poort kan worden afgesloten met een ijzeren hekwerk uit de bouwtijd. Ten noordoosten van deze poort bevindt zich de villa van Mgr. Zwijsen (onderdeel IV) in een ruime tuin gelegen.

Waardering.

De kerk, de villa en de poortgebouwen op het terrein van het voormalige Groot-Seminarie te Haaren, tegenwoordig Haarendael, zijn van algemeen belang. Het complex heeft cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van geestelijke en typologische ontwikkelingen. Aan het gebouwencomplex zijn de opkomst, bloei en het verval van de priesteropleidingen in Nederland goed af te lezen.

Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege het belang van genoemde objecten binnen het oeuvre van de hoogleraar/architect M.J. Granpré-Molière en vanwege de gebruikte rijke marmerdecoratie en ornamentiek in de kerk. Ensemblewaarden vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van het steeds uitgebreide gebouwencomplex van het voormalige Groot-Seminarie. Het is van belang vanwege de structurele en visuele gaafheid in relatie tot de landschappelijke omgeving en vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen. Het heeft zeldzaamheidswaarde vanwege de architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid van een dergelijk voormalig Groot-Seminarie.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 517015

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82732/2

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Haaren		Oisterwijk		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Rijksweg	5			5076 PB	Haaren		
Rijksweg	7			5076 PB	Haaren		
Rijksweg	3			5076 PB	Haaren		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Haaren		A				2601	
Haaren		A				2040	

Omschrijving**

Inleiding.

Huize "Gerra", VILLA, in 1853 in Traditionele vormen opgetrokken als residentie voor bisschop Johannes Zwijsen (1794-1877) van 's-Hertogenbosch. De naam van de villa is afkomstig van het toenmalige titulair diocees van Zwijsen. Volgens de toen geldende kerkelijke opvattingen mocht de bisschop niet resideren in de plaats van zijn bisschopszetel. Daarom is gekozen voor een locatie aan de zuidzijde van de rijksweg tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch, ten noorden van de toenmalige bebouwde kom van Haaren en nabij het in 1837 gebouwde Groot-Seminarie van het bisdom Den Bosch. De villa is eigenlijk een wat groot uitgevallen pastorie. In dit huis is in 1863 een nooit opgehelderde, mislukte aanslag op het leven van Zwijsen gepleegd. In de periode na Zwijsens dood werd het pand door achtereenvolgens de missionarissen van het H. Hart, de witte paters, de broeders van Dongen en de Theresianen gebruikt. Niet lang na de Tweede Wereldoorlog werd huize Gerra het hoofdgebouw van kloostergemeenschap van de ongeschoeide karmelietessen. Naast en tegen het gebouw zijn toen onder leiding van de architect J. Bedaux diverse aanbouwen gerealiseerd waaronder aan de westzijde een uit 1957 daterende kapel. Aan de westzijde bevindt zich tevens een forse liftkoker. Deze en de hiervoor genoemde aanbouwen vallen buiten de van rijkswege geldende bescherming.

Omschrijving.

De grotendeels vrijstaande villa is aan alle zijden door een tuinaanleg omgeven. Het gebouw zelf is deels onderkelderd en heeft een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rechthoekige grondslag met tweeëneenhalve bouwlaag. Het gebouw dat in de breedte drie en in de lengte zes traveeën telt heeft wanden opgetrokken met een handvorm baksteen, gemetseld in kruisverband. Het pand heeft een schilddak met maasgedekte leien met daar bovenop een klein plat dak met vier gemetselde schoorstenen. De onderste bouwlaag is aan de noordzijde uitgevoerd als een soort souterrain en aan de zuidzijde als een zelfstandige bouwlaag; deze is gecementeerd. Dit wordt veroorzaakt door het niveauverschil van de tuin aan de noord- en zuidzijde. Via een bordestrap met een uit circa 1955 daterend hekwerk, bereikt men de op de eerste verdieping gelegen ingang die met cementen pilasters omlijst is en een door voluutvormige consoles gedragen deklijst heeft. Tussen deze consoles is de naam GERRA aangebracht. Vleugelpaneel deur met origineel handvat en beslag. Alle vensters zijn recht gesloten hebben een hardstenen onderdorpel en worden overtoogd met een hanenkam. Vrijwel alle kozijnen en ramen zijn door aluminium exemplaren vervangen; de kleine roedenverdeling werd hierbij weggelaten. Het pand heeft een eenvoudige goot en een onbewerkt fries. Aan de zuidzijde is in de dakrand een dakkapel met katrol aangebracht. In het dakschild zijn verder nog enkele vensters met klappramen toegevoegd. Aan de zuidoostelijke kant bevindt zich de bouwkundige aansluiting met een in circa 1955 aangebouwd kloostergedeelte van de architect J. Bedaux. Aan de westzijde is er circa 1993 een forse liftkoker aangebouwd. Aan deze zijde bevindt zich tevens de bouwkundige aansluiting naar de in 1957 eveneens door de architect J. Bedaux ontworpen kapel.

Inwendig is het pand grotendeels symmetrisch ingedeeld. Dit geschiedt op elke bouwlaag door een centrale gang die oost-west loopt. In het souterrain bevinden zich aan de noordzijde enkele keldertjes onder troggewelfjes waaronder een zeer uitgebreide wijnkelder met schappen. In het souterrain bevindt zich tevens het keukengedeelte. Op de verdieping is de gang statiger en rijker uitgevoerd met onder andere een marmeren betegeling en stucornamentiek aan de wanden. Aan beide zijden van de gang bevinden zich kamers en suite met aan de noordzijde met stucwerk geornamenteerde plafonds en schouwen. Ook de oorspronkelijke inpandige raamluiken zijn nog aanwezig. Op de tweede verdieping bevinden zich voornamelijk de verblijven voor de zusters. Enkele van de in oorsprong grotere kamers zijn hiervoor verkleind. De, inmiddels gedeelde, kamer waar in 1863 de mislukte moordaanslag op Zwijzen plaats had bevindt zich aan de zuidelijke zijde. De zolder dient voor recreatie en opslag van goederen.

Waardering.

Huize Gerra is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als bijzondere illustratie van de geestelijke ontwikkeling in Nederland vanaf 1853; met name de relatie met het voormalige Groot-Seminarie van het bisdom Den Bosch; aan het gebouwencomplex zijn de opkomst, bloei en het verval van de priesteropleidingen in Nederland goed af te lezen. Het is een belangrijke representant van de typologische ontwikkeling van de bisschopsresidentie in het algemeen.

Het pand heeft ensemblewaarden vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van het steeds uitgebreide gebouwencomplex van het voormalige Groot-Seminarie en als belangrijk onderdeel van het organisch gegroeide kloostercomplex van de karmelietessen. Het is van belang vanwege de structurele en visuele gaafheid in relatie tot de landschappelijke omgeving en vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen. Het pand is van belang wegens de architectonische en typologische zeldzaamheid van dergelijke sober uitgevoerde villa's en van het bouwtype bisschopsresidentie.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 517016

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82731/184

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Haaren	Oisterwijk	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Haaren	BY Raamse Akkers 14

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haaren	A			3007

*Omschrijving***

Inleiding.

De noord-zuid gerichte KERK is gelegen op het zuidelijke terreingedeelte van het voormalige seminarie en verbindt de twee achterste vleugels hiervan door een lange tussengang van één bouwlaag van waaruit toegang verkregen kan worden tot het atrium van de kerk dat wordt geflankeerd door twee kleine éénlaags gebouwtjes onder een met leien gedekt zadeldak. De tussen 1936 en 1940 ontworpen en in vormen van de Delftse School opgetrokken kerk, werd gebouwd als bidkapel voor de leerlingen van het Groot-Seminarie en kwam op de plaats van een voorganger in Waterstaatsstijl uit 1836.

Omschrijving.

De kerk is een driebeukige bakstenen kruisbasiliek met een tweedelige opstand (arcade en lichtbeuk). Elk van de drie traveeën van het schip is overwelfd met een stenen koepelgewelf. De lichtbeuk wordt ondersteund door forse gemetselde luchtbogen. Tegen de zijschepen zijn teniet lopende gemetselde steunberen geplaatst. De kerk heeft twee, relatief lage, facadetorens op de hoeken, een grote en markante vieringstoren op rechthoekige grondslag en twee lage traptorentjes die de halfronde apsis flankeren. Het schip van de kerk heeft een zadeldak met maasgedekte leien; de zijbeuken elk een lessenaardak met maasgedekte leien. Tegen het transept en koor aan bevinden zich aan beide zijden aanbouwen die onder andere als sacristie hebben gediend. De noordwand van de kerk heeft een roosvenster met bakstenen en natuurstenen traceringen in de vorm van een zeshoekige ster. Naast het roosvenster zijn grote natuurstenen reliëfs aangebracht; wellicht wapens van de Bossche bisschoppen. Hierboven bevindt zich een fries van acht blindnissen. Het meest opvallende element van de kerk is de massieve vieringstoren met vier achthoekige, overhoeks geplaatste, arkelorentjes. Deze heeft een duidelijk donjon-achtig silhouet en mag waarschijnlijk als een burchtmetafoor opgevat worden. Hoewel de kerk een traditionele baksteenbouw lijkt te zijn, is intern veel gebruik gemaakt van beton bij onder andere de skeletten van de torens. Via een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hoog, rechthoekig atrium wordt toegang verkregen tot het schip van de kerk. Het atrium heeft wanden van schoon metselwerk en is overwelfd met dwarsgeplaatste bakstenen troggewelfjes op zware moerbalken met sleutelstukken en natuurstenen korbelen. De vloer met optrede is betegeld met natuurstenen plavuizen. In het atrium bevindt zich een witmarmeren wijwaterbekken. De ingang van het kerkschip wordt gevormd door een met een segmentboog overtoogde vleugeldeur met geometrische sierbetimmering. Hierboven is in de vorm van een medaillon een kleurig mozaïek met Maria en Christuskind aangebracht. Het atrium wordt aan de noordzijde tegen de tussengang aan geflankeerd door twee kleine bijgebouwtjes. Beide hebben een rechthoekige grondslag, muren in schoon metselwerk en een zadeldak. De gebouwtjes dienden onder andere als ruimte voor een pastor. De driebeukige basilikale kerk heeft een tweedelige opstand; een rondboog arcade op pijlers en een lichtbeuk met telkens twee gekoppelde segmentboogvensters. De traveeën hebben een vierkante grondslag en elk een apart gemetseld koepelgewelf. Ze worden van elkaar gescheiden door forse bakstenen gordelbogen. Aan de binnenzijde hebben de pijlers steeds een colonnet met een gecanneleerd natuurstenen kapiteel. Tegen de noordwand aan bevindt zich een forse orgel/koor-tribune die in het schip gedragen wordt door natuurstenen bundelpijlers. Het schip heeft ondiepe transeptarmen met zijkapelletjes. Het verhoogde koorgedeelte heeft een vloer met vierkante grijze marmeren plavuizen met incrustatiewerk van wit en rood marmer. In de transepten is met veelkleurige marmeren zuiltjes en figuratieve witmarmeren kapitelen met een recht gesloten bovenwerk met siermetselwerk een soort doorlopende arcade voor de smalle kooromgang gerealiseerd. In het koor wordt deze omgevormd tot een arcade van steeds alternerend een stenen pijler en een marmeren zuiltje. In het koor zijn op de kapitelen instrumenten bespelende engelen afgebeeld. Het metselwerk van de arcade is ajour behandeld en is rijkelijk verlevendigd met natuurstenen blokken ter decoratie. Het veelkleurig glas-in-lood in de halfronde apsis dateert uit 1939, is een ontwerp van H. Koolen, de uitvoerder was G. Mesteron. Voorgesteld zijn onder andere de H. Carolus Borromeus, de H. Drie-eenheid en de H. Franciscus van Sales. De kerk heeft aan weerszijden van het koor enkele grote en kleine bijgebouwen die alle uit de bouwtijd dateren en in detaillering zijn afgeleid van de hoofdvormen van de kerk. Wat afwerking en detaillering betreft is de meeste aandacht uitgegaan naar de sacristie. Deze heeft een voorhal waarin een zware kluis en een witmarmeren wastafel zijn verwerkt. De sacristie zelf heeft een parketvloer en een houten segmentbooggewelf met daarin onderspannen houten moerbalken met een x-vormig dubbel houten schijnwindverband aan de bovenzijde. Hoewel de kerk op het eerste gezicht slechts sober geornamenteerd lijkt te zijn, blijkt bij nadere beschouwing dat met name de veelkleurige marmeren zuilen en kapitelen met figuratieve voorstellingen die zich bij de ondiepe transepten en de kooromgang bevinden en diverse onderdelen van het kerkmeubilair zoals het marmeren hoofdaltaar, de marmeren wastafel, het marmeren wijwaterbekken en de smeedijzeren luchters en gehengen van een hoogwaardige architectonische en kunsthistorische kwaliteit zijn. Orgel en orgelkas zijn niet van waarde uit het oogpunt van monumentenzorg. Aan de buitenzijde van de kerk zijn aan de oost- en westwand hardstenen gedenkplaquettes aangebracht die de eerste-steenlegging van zowel de oude als de nieuwe kapel memoreren. Ook is er nog een gedenksteen uit de bouwtijd.

Waardering.

De kerk op het terrein van het voormalige Groot-Seminarie te Haaren, tegenwoordig Haarendael, is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van geestelijke en typologische ontwikkelingen. Aan het gebouwencomplex zijn de opkomst, bloei en het verval van de priesteropleidingen in Nederland goed af te lezen. Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege het belang van genoemde objecten binnen het oeuvre van de hoogleraar/architect M.J. Granpré-Molière en vanwege de gebruikte rijke marmerdecoratie en ornamentiek in de kerk. Ensemblewaarden vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van het steeds uitgebreide gebouwencomplex van het voormalige Groot-Seminarie.

Het is van belang vanwege de structurele en visuele gaafheid in relatie tot de landschappelijke omgeving en vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen. Het heeft zeldzaamheidswaarde vanwege de architectuurhistorische en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

typologische zeldzaamheid van een dergelijk voormalig Groot-Seminarie.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 526012

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82708/65

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Haaren	Oisterwijk	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Haaren	BY Raamse Akkers 14

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haaren	A			3007

*Omschrijving***

Inleiding.

De oost-west lopende TUSSENGANG met centraal geplaatst POORTGEBOUW vormt de verbinding tussen twee oudere vleugels van het Grootseminarie. De gang is tussen 1936 en 1940 gelijktijdig met de kerk geconstrueerd en is opgetrokken in dezelfde traditionele vormgeving van de Delftse School. Interessant zijn de schilderijen die tegen het houten gewelf zijn aangebracht.

Omschrijving.

Langgerekt bouwlichaam op een rechthoekige grondslag met in het midden een poortuitbouw. De muren van dit éénlaags gedeelte zijn opgetrokken in schoon metselwerk. Het geheel is overdekt door een zadeldak met maasgedekte leien. Intern is de vloer van de gang betegeld met grote vierkante plavuizen, heeft wanden in schoon metselwerk en is overwelfd met een houten segmentbooggewelf met houten gordelbogen. Bij deze bogen en in de hoeken zijn polychrome schilderijen aangebracht die religieus in thematiek zijn. De schilderijen zijn inmiddels sterk vervaagd. De lichttoetreding in de gang wordt verzorgd door smalle, hoge rondboogvensters. De tussengang heeft in het midden, middels een grote segmentboogpoort, een uitgang naar de binnentuin van het seminarie en naar het zuiden toe een naar het rechthoekige atrium van de kerk. Deze ingangspartij is hoger opgebouwd dan de tussengang en sluit middels een dwars zadeldak aan op het atrium van de kerk.

Waardering.

Het poortgebouw met gang op het terrein van het voormalige Grootseminarie te Haaren, tegenwoordig Haarendael, is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van geestelijke en typologische ontwikkelingen. Aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het gebouwencomplex zijn de opkomst, bloei en het verval van de priesteropleidingen in Nederland goed af te lezen. Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege het belang van genoemde objecten binnen het oeuvre van de hoogleraar/architect M.J. Granpré-Molière. Ensemblewaarden vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van het steeds uitgebreide gebouwencomplex van het voormalige Grootseminarie.

Het is van belang vanwege de structurele en visuele gaafheid in relatie tot de landschappelijke omgeving en vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen. Het heeft zeldzaamheidswaarde vanwege de architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid van een dergelijk voormalig Grootseminarie

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterpoort

Monumentnummer*: 526013

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82708/52

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Haaren Oisterwijk Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Haaren BY Raamse Akkers 14

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Haaren A 3007

Omschrijving**

Inleiding.

De POORT van het complex bevindt zich aan de parallelweg van de rijksweg aan de ingang van het terrein. Achter het poortgebouw geeft een lange oprijlaan geflankeerd door hoge linden toegang tot de rest van het terrein. De in de traditionele vormen van de Delftse School opgetrokken poort dateert naar alle waarschijnlijkheid, evenals de onderdelen I en II, uit de periode 1936-1940. Na de oorlog werden verschillende sculpturen en plaquettes aangebracht.

Omschrijving.

De poort is een groot rechthoekig bouwlichaam van forse handvorm bakstenen, gemetseld in kettingverband, met een enkelvoudige met een segmentboog getoogde inrijopening. De poort heeft een ezelsrug met maasgedekte leien. Aan de zijkanten is het metselwerk iets ingesnoerd en ter hoogte van het fries weer uitkragend. De poort is geornamenteerd met o.a. een segmentboogfries, een gedenkplaquette voor de slachtoffers uit de tweede wereldoorlog en de mensen die in het hoofdgebouw gevangen hebben gezeten, uit 1968 daterende reliëfs van Jan Engelman waaronder een piëta. Centraal boven de poort is een beeldnis met sokkel geplaatst. Verder zijn er plaquettes met bisschoppelijke wapens aangebracht en, aan de achterzijde van de poort, twee vrijstaande heiligenbeelden van priester-martelaren (Augustinus en Aloysius?) die waarschijnlijk uit het einde van de vorige eeuw dateren. De poort kan worden afgesloten met een gotiserend geornamenteerd smeedijzeren hekwerk uit de bouwtijd.

Waardering.

De poort op het terrein van het voormalige Grootseminarie te Haaren, tegenwoordig Haarendael, is van algemeen belang. Het gebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

heeft cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van geestelijke en typologische ontwikkelingen. Aan het gebouwencomplex zijn de opkomst, bloei en het verval van de priesteropleidingen in Nederland goed af te lezen.

Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege het belang van genoemde objecten binnen het oeuvre van de hoogleraar/architect M.J. Granpré-Molière. Ensemblewaarden vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van het steeds uitgebreide gebouwencomplex van het voormalige Grootseminarie. Het is van belang vanwege de structurele en visuele gaafheid in relatie tot de landschappelijke omgeving en vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit van de samenstellende onderdelen. Het heeft zeldzaamheidswaarde vanwege de architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid van een dergelijk voormalig Grootseminarie.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterpoort